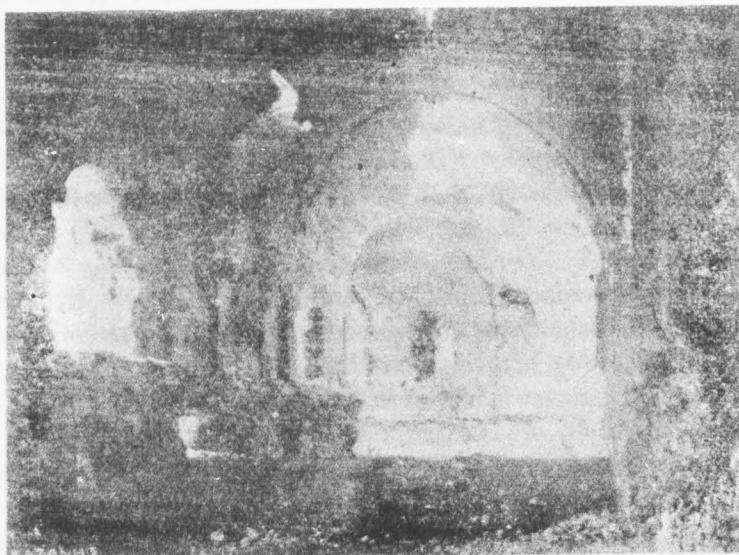

τὸ πλεῖστον ἔργα τῶν μεσαιωνικῶν ἡμῶν χρονογράφων καὶ ποιητῶν, θέλει ἀμέσως ἐννοήσει ὅπόσον ἀλλοία διανοητικὴ τροφὴ προσεφέρθη τότε εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νεολαίαν. Ήσλάκις δὲ ὁ ἀναγινώσκων τὰ Χρονικὰ ταῦτα νομίζει ὅτι ἀναπνέει ἥδη τὰς δροσερὰς καὶ ἀρωματικὰς αὔρας τῆς γηραιᾶς ἡμῶν Ἐλλάδος, τὰς αὔρας ἐκείνας ἐν αἷς ἔμελλον μετ' οὐ πολὺ νὰ ἀντηχῆσοι τὰ ἀπαράμιλλα ἄσματα τῆς δημάρκους ἡμῶν ποιήσεως.

Ἐν Πελοποννήσῳ λοιπὸν καὶ ἐν τῇ κυρίᾳ Ἐλλάδι ἡ φραγκικὴ κυριαρχία ἀνε-

Ἡ εἰρητὴ τοῦ κάστρου τοῦ Χλομούτσιον

δείχθη ἐπιτηδειοτέρα ἢ ἐν ταῖς βιρειοτέραις χώραις καὶ ἀπέβη μέχρι τινὸς χρήσιμος εἰς τὸν ἔθνικὸν ἡμῶν βίον. ‘Ο Γοδοφρέδος Β’, ἀφοῦ κατεσκεύασε τὸ ἴσχυρὸν φρούριον Χλομοῦτζι καὶ περιῆλθεν εἰς εἰρηνικωτάτας σχέσεις πρός τε τὸν κλῆρον καὶ πρὸς τοὺς κατοίκους ἐν γένει, ἐπέστησεν Ἰδίως τὴν προσοχὴν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ κράτους διοίκησιν καὶ διεξήγαγεν αὐτὴν μετὰ πλείστης ὅσης συνέσεως. Ηὗτυντος δὲ νὰ ἀξιωθῇ καὶ ιστορικοῦ λόγου ἀξίου, τοῦ Μαρίνου Σανούτου, ὅστις ἔζη κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τῆς 14 ἑκατονταετηρίδος. Τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐπιγράφεται Ἰστορία τοῦ βασιλείου τῆς Ρωμανίας καὶ συνετάχθη λατινιστικῇ ἀλλὰ τὸ λατινικὸν κείμενον δὲν σώζεται, ἀνευρέθη δὲ ἡ ἵταλικὴ αὐτοῦ μετάφρασις, ἣτις ἐγένετο πολὺ βραδύτερον. Κατὰ τὸν Μαρίνον Σανούτον λοιπὸν δὲ Γοδοφρέδος Β’ ἦτο κύριος χώραις ἵκανῶς εὐρείας καὶ ἐνέμετο πλοῦτον πολύν· εἶχε δὲ τὴν συνήθειαν νὰ ἀποστέλλῃ ἐκ διαιλειμμάτων τινὰς τῶν πιστοτέρων φίλων εἰς τὰς αὐλὰς τῶν ὕποτελῶν του, ἐπιτεραμμένους νὰ ἔξετάσωσι πᾶς οὗτοι διάγουσι καθ’ ἑαυτοὺς καὶ πρὸς τοὺς ὑπηκόους⁽¹⁾. Συνετήρει καὶ ἐμισθοδότει ἐν τῇ αὐλῇ αὐτοῦ ἀδιαλείπτως 80 ἵπποτας, χρυσοῦς φέροντας πτερνιστῆρας. Ἐντεῦθεν συνέρρεον περὶ αὐτὸν εἰς Μωρέαν ἀδιαλείπτως ἵππόται ἐκ Γαλλίας· Βουργουνδίας καὶ μάλιστα ἐκ τῆς Ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος, τῆς

(1) Τὸ τοιοῦτον ἦτο θεσμὸς ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ τῶν Βιλλεαρδουνίων. ‘Ο θεσμὸς τοῦ πέμπτεν ἐπιθεωρητάς, τοὺς λεγομένους ἀπεσταλμένους (missi) ἢ ἀγγελιαφόρους βασιλικοὺς (missi dominicī) ἢ κόμητας ἀπεσταλμένους, ἀνατρέχει μέχρι τοῦ Καρόλου καὶ ἔτι ἀρχαιότερον, μέχρι τῶν Μερσονιγγεῶν τοῦ διονυσίου μ. Χ. αἰώνος.

